

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2008/56/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 юни 2008 година

за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 175, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Морските води под суверенитета и юрисдикцията на държавите-членки на Европейския съюз включват води в Средиземно море, Балтийско море, Черно море и североизточния Атлантически океан, включително водите около Азорските острови, Мадейра и Канарските острови.

(2) Очевидно е, че нерядко има прекомерен натиск върху морските природни ресурси и прекомерно търсене на морски екологични услуги, както и че Общността следва да намали въздействието си върху морските води, независимо от това къде се проявяват последиците от него.

(3) Морската среда е ценно наследство, което следва да бъде защитавано, съхранявано и, когато е практически възможно, възстановявано, с крайната цел да се запази биологичното разнообразие и да се осигурят океани и морета, характеризиращи се с разнообразие и динамика, които са чисти, здравословни и продуктивни. В това отношение настоящата директива следва, наред с другото, да насърчава включването на екологични съображения във всички съответно свързани политически области и да осигури екологичния стълб на бъдещата морска политика на Европейския съюз.

(4) В съответствие с Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. за установяване на Шестата програма за действие на Общността за околната среда ⁽⁴⁾ е разработена тематична стратегия за защита и запазване на морската среда, чиято обща цел е да насърчи устойчивото използване на моретата и запазване на морските екосистеми.

(5) Разработването и изпълнението на тематичната стратегия следва да имат за цел опазването на морската екосистема. Този подход следва да се прилага и към защитените територии, както и да обхваща всички човешки дейности, които оказват въздействие върху морската среда.

(6) Създаването на морски защитени територии, включително територии, които са вече определени или предстои да бъдат определени в съответствие с Директива 92/43/ЕО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна ⁽⁵⁾ (наричана по-долу „директива за местообитанията“), Директива 79/409/ЕО на Съвета от 2 април 1979 г. относно опазването на дивите птици ⁽⁶⁾ (наричана по-долу „директива за птиците“) и с международни или регионални споразумения, по които Европейската общност или съответните държави-членки са страни, е важен принос към постигането на добро състояние на околната среда съгласно настоящата директива.

⁽¹⁾ ОВ С 185, 18.8.2006 г., стр. 20.

⁽²⁾ ОВ С 206, 29.8.2006 г., стр. 5.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 14 ноември 2006 г. (ОВ С 314 Е, 21.12.2006 г., стр. 86), обща позиция на Съвета от 23 юли 2007 г. (ОВ С 242 Е, 16.10.2007 г., стр. 11) и позиция на Европейския парламент от 11 декември 2007 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Решение на Съвета от 14 май 2008 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7. Директива, последно изменена с Директива 2006/105/ЕО (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 368).

⁽⁶⁾ ОВ L 103, 25.4.1979 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2006/105/ЕО.

- (7) Създаването на такива защитени територии съгласно настоящата директива ще бъде важна стъпка към изпълнението на поетите ангажменти на Световната среща на върха по въпросите на устойчивото развитие и в Конвенцията за биологичното разнообразие, одобрена с Решение 93/626/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾, която ще допринесе за създаването на последователни и представителни мрежи в тези територии.
- (8) Когато се прилага екосистемен подход към управлението на човешките дейности, като същевременно с това се дава възможност за устойчиво използване на морските продукти и услуги, следва да се отдава приоритетно значение на постигането или поддържането на добро състояние на околната среда в морската среда на Общността, на продължаването на нейната защита и съхранение, както и на предотвратяването на по-нататъшното ѝ влошаване.
- (9) За да се постигнат тези цели, е необходима прозрачна и последователна законодателна рамка. Тази рамка следва да допринесе за постигането на взаимна съгласуваност между отделните политики и да насърчава включването на екологични съображения в останалите политики, като например Общата политика в областта на рибарството, Общата селскостопанска политика и други подобни политики на Общността. Законодателната рамка следва да осигури обща рамка за действия, както и да позволи предприетите действия да бъдат координирани, последователни и правилно съчетани с действията, осъществявани по линия на друго общностно законодателство и международни споразумения.
- (10) Разнообразните условия, проблеми и потребности на отделните морски региони или подрегиони, които съставляват морската среда в Общността, изискват различни и специфични решения. Това разнообразие следва да се отчита на всички етапи от подготовката на морски стратегии, но най-вече при подготовянето, планирането и изпълнението на мерки за постигане на добро състояние на околната среда в морската среда на Общността на равнище морски региони и подрегиони.
- (11) Следователно всяка държава-членка следва да разработи морска стратегия за своите морски води, която отчита спецификата на тези води, като същевременно отразява общата характеристика на съответния морски регион или подрегион. Морските стратегии следва да намират оптимален израз в изпълнението на програми от мерки, създадени с цел постигане или поддържане на добро състояние на околната среда. Все пак не следва да се изисква от държавите-членки да предприемат специфични стъпки там, където няма значителен риск за морската среда или където съответстващите разходи биха били непропорционално големи спрямо риска за морската среда, при условие че всяко решение да не се предприемат действия е надлежно обосновано.
- (12) Крайбрежните води, включително тяхното морско дъно и геоложка основа, са неразделна част от морската среда и като такива следва да бъдат обхванати в настоящата директива, доколкото определени аспекти от екологичното състояние на морската среда вече не са разгледани в Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите ⁽²⁾ или в други законодателни актове на Общността, за да се гарантира взаимно допълване, като същевременно се избягва ненужно припокриване.
- (13) Поради трансграничната същност на морската среда държавите-членки следва да си сътрудничат, за да осигурят координираното разработване на морски стратегии за всеки морски регион или подрегион. Тъй като някои морски региони или подрегиони са общи с други държави-членки или с трети страни, държавите-членки следва да положат всички усилия, за да гарантират тясна координация с всички държави-членки и други заинтересовани страни. Когато е практически осъществимо и целесъобразно, следва да се използват съществуващите институционални структури в морските региони или подрегиони, в частност регионалните морски конвенции, за да се гарантира такава координация.
- (14) Държави-членки, които граничат с един и същ морски регион или подрегион, попадащ в приложното поле на настоящата директива, в който състоянието на морето е критично до степен, изискваща спешни действия, следва да се стремят да се споразумеят за план за действия, включващ по-ранното въвеждане в действие на програми от мерки. В подобни случаи Комисията следва да обмисли осъществяването на действия в подкрепа на повишените усилия на държавите-членки за подобряване на морската среда, като превърне въпросния регион в пилотен проект.
- (15) Не всички държави-членки имат морски води по смисъла на настоящата директива и следователно действието на разпоредбите на директивата, отнасящи се изключително до държави-членки, които имат морски води, следва да се отнася само до тези държави-членки.
- (16) Тъй като е належащо да се предприемат действия на международно равнище за постигане на сътрудничество и координация, настоящата директива следва да засили в още по-голяма степен взаимната съгласуваност между приноса на Общността и на нейните държави-членки по силата на международните споразумения.

⁽¹⁾ ОВ L 309, 13.12.1993 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2008/32/ЕО (ОВ L 81, 20.3.2008 г., стр. 60).

- (17) Общността и нейните държавите-членки са страна по Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS), одобрена с Решение 98/392/ЕО от 23 март 1998 г. на Съвета относно сключването от Европейската общност на UNCLOS и на споразумението от 28 юли 1994 г. във връзка с изпълнението на част XI от нея⁽¹⁾. Следователно задълженията на Общността и нейните държави-членки по тези споразумения следва да бъдат напълно отчетени в настоящата директива. В допълнение към разпоредбите, приложими към морските води на страните, UNCLOS включва общи задължения, за да се гарантира, че дейностите, които попадат под юрисдикцията или контрола на страна по конвенцията, не причиняват вреди извън морските ѝ води, и да се избегне прехвърлянето на вреди или заплахи от една територия в друга или превръщането на един вид замърсяване в друг.
- (18) Настоящата директива следва също така да подкрепи решителната позиция, зета от Общността в контекста на Конвенцията за биологичното разнообразие за преустановяване на загубата на биологично разнообразие, за осигуряване на съхранението и устойчивото използване на морското биологично разнообразие и за създаване на световна мрежа от морски защитени територии до 2012 г. Освен това тя следва да допринесе за постигането на целите на Седмата конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие, която прие обстойна програма за работа по отношение на морското и крайбрежното биологично разнообразие с редица общи и конкретни цели и дейности, целящи да спрат загубата на биологично разнообразие в национален, регионален и световен мащаб и да гарантират способността на морската екосистема да осигурява предоставянето на продукти и услуги, както и програма за работа в защитени територии, с цел създаване и поддържане на екологично представителни системи на морски защитени територии до 2012 г. Задължението на държавите-членки да определят области по Natura 2000 в съответствие с директивата за птиците и директивата за местообитанията ще окаже съществен принос към този процес.
- (19) Настоящата директива следва да допринесе за изпълнението на задълженията и поетите важни ангажменти от Общността и държавите-членки по няколко други релевантни международни споразумения, свързани със защитата на морската среда от замърсяване: Конвенцията за защитата на морската среда на района на Балтийско море, одобрена с Решение 94/157/ЕО на Съвета⁽²⁾, Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан, одобрена с Решение 98/249/ЕО на Съвета⁽³⁾, включително новото ѝ приложение V относно защитата и запазването на екосистемите и биологичното разнообразие на морската зона и съответстващото допълнение 3, одобрено с Решение 2000/340/ЕО на Съвета⁽⁴⁾, и Конвенцията за опазване на Средиземно море от замърсяване, одобрена с Решение 77/585/ЕО на Съвета⁽⁵⁾, и нейните изменения от 1995 г., одобрени с Решение 1999/802/ЕО на Съвета⁽⁶⁾, както и протоколът към нея за опазването на Средиземно море от замърсяване, причинено от наземни източници, одобрен с Решение 83/101/ЕО на Съвета⁽⁷⁾, и измененията му от 1996 г., одобрени с Решение 1999/801/ЕО на Съвета⁽⁸⁾. Настоящата директива следва да допринесе и за изпълнението на задълженията на държавите-членки по Конвенцията за опазването на Черно море от замърсяване, по която те са поели важни ангажменти, свързани със защитата на морската среда от замърсяване, и по която Общността все още не е член, но по отношение на която има статут на наблюдател.
- (20) Необходимо е да се поканят трети държави, които имат общи морски води с държави-членки в даден морски регион или подрегион, за участие в процеса, уреден в настоящата директива, за да се улесни по този начин постигането на добро състояние на околната среда в дадения морски регион или подрегион.
- (21) За постигането на целите на настоящата директива е от решаващо значение да се гарантира включването на целите за съхранение, мерките за управление, както и дейностите по мониторинга и оценката, предвидени във връзка с мерките за пространствена защита, такива като специални територии за съхранение, специални защитени територии или морски защитени територии.
- (22) Следва също така да се отчетат биологичното разнообразие и потенциалът за морски изследвания, свързани със средата в морските дълбини.
- (23) Тъй като програмите от мерки, изпълнявани в рамките на морските стратегии, ще бъдат ефективни само ако са изготвени на базата на задълбочено познаване на състоянието на морската среда в дадена зона и са максимално съобразени с потребностите на съответните води във всяка държава-членка и в по-широк план на дадения морски регион или подрегион, следва да се предвиди изготвянето на подходяща рамка на национално равнище, включваща морски изследвания и мониторингови дейности, които да предоставят нужната за формулиране на политиките информация. На общностно равнище политиката за научноизследователската и развойната дейност следва неизменно да оказва подкрепа на изследванията в тази област. Отчитането на въпросите, свързани с морето, в Седмата рамкова програма за научноизследователска и развойна дейност е важна стъпка в тази посока.

(1) ОВ L 179, 23.6.1998 г., стр. 1.

(2) ОВ L 73, 16.3.1994 г., стр. 19.

(3) ОВ L 104, 3.4.1998 г., стр. 1.

(4) ОВ L 118, 19.5.2000 г., стр. 44.

(5) ОВ L 240, 19.9.1977 г., стр. 1.

(6) ОВ L 322, 14.12.1999 г., стр. 32.

(7) ОВ L 67, 12.3.1983 г., стр. 1.

(8) ОВ L 322, 14.12.1999 г., стр. 18.

- (24) Като първа стъпка в подготовката на програми от мерки държавите-членки, намиращи се в морски регион или подрегион, следва да направят анализ на специфичните и общите характеристики на техните морски води и на натиска и въздействието върху тях, като набележат преобладаващите форми на натиск и въздействие върху тези води, и да направят икономически и социален анализ на тяхното ползване и на цената на влошаването на морската среда. За база на техните анализи те могат да използват вече направени оценки във връзка с регионалните морски конвенции.
- (25) Въз основа на такива анализи държавите-членки следва впоследствие да определят за морските си води набор от характеристики, присъщи на доброто състояние на околната среда. За тези цели е уместно да се предвиди разработването на критерии и методологични стандарти, за да се гарантира последователност и да се осигури съпоставимост между морските региони и подрегиони по отношение на степента, в която е постигнато добро състояние на околната среда. Тези критерии и стандарти следва да бъдат разработени с участието на всички заинтересовани страни.
- (26) Следващата стъпка за постигане на добро състояние на околната среда следва да бъде набелязването на екологични цели и програми за мониторинг за текуща оценка, позволяващи да се прави редовна оценка на морските води.
- (27) След това държавите-членки следва да изготвят и изпълнят програми от мерки, предназначени да постигнат или поддържат добро състояние на околната среда в съответните води, като същевременно съблюдават действащите общностни и международни изисквания, както и потребностите на конкретния морски регион или подрегион. Тези мерки следва да се изготвят въз основа на принципа на предпазните мерки и принципите, че следва да се предприемат превантивни действия, че като приоритет вредите на околната среда следва да бъдат отстранявани при източника на замърсяване, както и че замърсителят следва да плати.
- (28) Уместно е държавите-членки да предприемат споменатите по-горе стъпки, за да придобият необходимата целенасоченост. За да се осигури съгласуваност на действията както в Общността като цяло, така и по отношение на глобалните ангажменти, е важно държавите-членки да уведомяват Комисията за предприетите стъпки, за да може тя да прецени съгласуваността на действията в рамките на отделните морски региони или подрегиони и да предоставя насоки относно възможни необходими промени по подходящ начин.
- (29) Държавите-членки следва да предприемат необходимите мерки за постигане или поддържане на добро състояние на околната среда в морската среда. Въпреки това следва да се признае, че постигането или поддържането на добро състояние на околната среда във всяко отношение може да не бъде възможно до 2020 г. във всички морски води.
- Следователно, от съображения за справедливост и осъществимост е уместно да се регламентират случаите, в които би било невъзможно дадена държава-членка да постигне желаното ниво по отношение на поставените екологични цели или да постигне или поддържа добро състояние на околната среда.
- (30) В тази връзка е необходимо да се предвидят два специални случая. Първият се отнася до ситуация, при която държавата-членка, действайки самостоятелно, не може да изпълни екологичните си цели поради действие или бездействие, за което тази държава-членка не носи отговорност, или поради естествени причини или непреодолима сила, или заради причини, породени от действия, които тази държава-членка е предприела поради висш обществен интерес, който превишава по значимост отрицателното въздействие върху околната среда, или поради това, че природните условия не позволяват съвременно подобрене на състоянието на морските води. Въпросната държава-членка следва да обоснове причината, поради която тя смята, че се е появил такъв специален случай, и да посочи засегнатата територия, както и да вземе подходящи *ad hoc* мерки с цел да продължи да преследва екологичните цели, да предотврати по-нататъшно влошаване на състоянието на засегнатите морски води и да смекчи отрицателното въздействие в рамките на засегнатия морски регион или подрегион.
- (31) Вторият вид специален случай се отнася до ситуация, когато държава-членка регистрира проблем, оказващ въздействие върху състоянието на околната среда в морските ѝ води, а дори може би и върху целия морски регион или подрегион, който не може да бъде отстранен посредством вземането на мерки на национално равнище, или пък е в свързан с друга политика на Общността или с международно споразумение. В такъв случай следва да се предвидят мерки за информиране на Комисията в рамките на установения във връзка с програмите от мерки ред за уведомяване, а когато е необходимо действие от страна на Общността, да се отправят подходящи препоръки към Комисията и към Съвета.
- (32) Въпреки това предвидената във връзка със специалните случаи гъвкавост следва да бъде подложена на контрол на общностно равнище. Следователно по отношение на първия специален случай е уместно да се отдаде дължимо внимание на ефикасността на взетите *ad hoc* мерки. Освен това в случаите, в които държава-членка се позовава на причини от висш обществен интерес, Комисията следва да прецени дали направените промени или изменения в морската среда не възпрепятстват трайно или не излагат на риск постигането на добро състояние на околната среда в дадения морски регион или подрегион или в морските води на други държави-членки. Комисията следва да предоставя насоки относно възможни промени, ако смята, че предвидените мерки не са достатъчни или подходящи, за да гарантират съгласуваност на действията в рамките на дадения морски регион.

- (33) По отношение на втория специален случай Комисията следва да разгледа въпроса и да отговори в срок от шест месеца. Според ситуацията Комисията следва да отрази препоръките на държавите-членки, когато представя на Европейския парламент и на Съвета предложения, свързани с тях.
- (34) Предвид динамичната природа на морските екосистеми и тяхната естествена изменяемост и като се има предвид, че натискът и въздействията върху тях могат да варират според развитието на различните видове човешка дейност и според въздействието на изменението на климата, е важно да се отчете, че определянето на добро състояние на околната среда може да се наложи да бъде адаптирано с течение на времето. По тази причина програмите от мерки относно защитата и управлението на морската среда следва да бъдат гъвкави и адаптивни и да отчитат развитието в областта на науката и технологията. Следователно е необходимо да се предвиди разпоредба за редовно актуализиране на морските стратегии.
- (35) Необходимо е също така да се предвиди публикуване на програмите от мерки и техните актуализирани варианти, както и представяне на Комисията на междинни доклади, описващи напредъка по изпълнение на програмата.
- (36) За да се осигури активното участие на обществеността във формулирането, изпълнението и актуализирането на морските стратегии, следва да се предвидят разпоредби за подходящото разпространение на информацията за отделните елементи на морските стратегии и за техните актуализирани варианти, както и при поискване да се посочи информацията, използвана за разработването на морските стратегии, в съответствие със законодателството на Общността за обществения достъп до информацията за околната среда.
- (37) В срок две години след като получи всички програми от мерки, но не по-късно от 2019 г. Комисията следва да представи първи доклад за оценка на изпълнението на настоящата директива. Последващите доклади на Комисията следва да се публикуват на всеки шест години.
- (38) Следва да се предвиди приемането на методологични стандарти за оценка на състоянието на морската среда, мониторинга и екологичните цели, както и за приемането на технически формати за целите на предаването и обработката на данни в съответствие с Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) ⁽¹⁾.
- (39) Мерките, регламентиращи управлението на рибарството, могат да се взимат единствено в контекста на Общата политика в областта на рибарството съгласно Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета от 20 декември 2002 г. относно опазването и устойчивата експлоатация на рибните ресурси в рамките на Общата политика в областта на рибарството ⁽²⁾, на базата на научни становища, за да се спомогне за постигане на целите, разглеждани в настоящата директива, включително пълната забрана на рибарството в определени територии, да се позволи поддържането или възстановяването на целостта, структурата и функционирането на екосистемите и, по целесъобразност, да се запазят наред с другото, местата за размножаване, отглеждане на малките и намиране на храна. Членове 30 и 31 от Договора за Евратом регламентиращ зауставията и емисиите в резултат от използването на радиоактивен материал и следователно не са предмет на настоящата директива.
- (40) Общата политика в областта на рибарството, включително при бъдещата реформа, следва да отчита екологичните въздействия на риболова и целите на настоящата директива.
- (41) Ако държавите-членки решат, че е желателно да предприемат действия в гореспомнатите области или в други области, свързани с друга общностна политика или с международно споразумение, следва да отправят уместни препоръки за действия на Общността.
- (42) Сериозните екологични тревоги, в частност дължащите се на изменението на климата, които се отнасят до арктическите води — гранична морска среда с особено значение за Общността — е необходимо да бъдат оценени от институциите на Общността и могат да изискват предприемане на действия, за да се гарантира опазване на околната среда на Арктика.
- (43) Доколкото целите на настоящата директива, а именно: защита и съхраняване на морската околна среда, предотвратяване на нейното влошаване и, когато това е осъществимо, възстановяване на тази среда в територии, които са били неблагоприятно засегнати, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради мащаба и последиците на директивата, могат да бъдат по-добре постигнати на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, съдържащите се в настоящата директива мерки не надхвърлят необходимото за постигането на тези цели.
- (44) Програмите от мерки и последващите действия на държавите-членки следва да се базират на екосистемен подход при управлението на човешките дейности и на принципите, посочени в член 174 от Договора, по-специално принципа на предпазните мерки.

⁽¹⁾ ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 358, 31.12.2002, стр. 59. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 865/2007 (ОВ L 192, 24.7.2007 г., стр. 1).

- (45) Настоящата директива защита основните права и спазва принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз⁽¹⁾, по-специално член 37 от нея, с който се цели да се насърчи засилване на присъствието в политиките на Общността на високо ниво на защита и подобро качество на околната среда в съответствие с принципа на устойчивото развитие.
- (46) Мерките, необходими за прилагане на настоящата директива, следва да бъдат приети съгласно Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁽²⁾.
- (47) По специално на Комисията следва да се предоставят правомощия да адаптира приложения III, IV и V от настоящата директива с оглед научния и техническия прогрес. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, те следва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (48) На Комисията следва също да се предоставят правомощия да установи критерии и методологични стандарти, които да бъдат използвани от държавите-членки, както и да приема спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи от настоящата директива чрез допълването ѝ с нови несъществени елементи, те следва да бъдат приети в съответствие с процедура по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива установява рамка, в границите на която държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да се постигне и поддържа добро състояние на околната среда в морската среда най-късно до 2020 г.
2. За целта се разработват и прилагат морски стратегии с цел да се:
 - а) защитава и съхранява морската среда, да се предотвратява нейното влошаване или, когато е практически възможно, да

се възстановяват морските екосистеми в територии, които са били неблагоприятно засегнати;

- б) предотвратява и намалява вливането в морската среда с цел поетапно премахване на замърсяването, както е определено в член 3, параграф 8, така че да се гарантира липсата на съществено въздействие или опасност за морското биологично разнообразие, морските екосистеми, човешкото здраве или законосъобразното използване на морето.

3. Морските стратегии прилагат екосистемен подход при управлението на човешките дейности, като гарантират, че общият натиск на тези дейности е в границите, съвместими с постигането на добро състояние на околната среда, и че не е застрашена способността на морските екосистеми да се справят с предизвиканите от човека промени, като в същото време позволяват устойчивото използване на морските продукти и услуги от сегашното и от бъдещите поколения.

4. Настоящата директива спомага за съгласуваността между различните политики, споразумения и законодателни мерки, които въздействат върху морската среда, и се стреми да гарантира интегрирането на грижата за околната среда в тях.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага спрямо всички морски води, както те са дефинирани в член 3, параграф 1, и отчита трансграничните последици върху качеството на морската среда в трети държави в същия морски регион или подрегион.

2. Настоящата директива не се прилага спрямо дейности, чиято единствена цел е отбрана или национална сигурност. Държавите-членки въпреки това полагат усилия да гарантират, че такива дейности се извършват по начин, съвместим, доколкото това е уместно и практически осъществимо, с целите на настоящата директива.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „морски води“ означава:

- а) водите, морското дъно и геоложката основа откъм страната на откритото море спрямо контролната линия, по която се измерва протежението на териториалните води, до най-крайната зона, в която дадена държава-членка има и/или упражнява права на юрисдикция в съответствие с UNCLOS, с изключение на водите, съседни на страните и териториите, посочени в приложение II към Договора, и френските отвъдморски департаменти и територии; и

⁽¹⁾ ОВ С 364, 18.12.2000 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

- б) крайбрежните води, както са определени в Директива 2000/60/ЕО, тяхното морско дъно и геоложка основа, доколкото определени аспекти от състоянието на морската околна среда вече не са разгледани в посочената директива или в други законодателни актове на Общността;
2. „морски регион“ означава регион от морето съгласно определението от член 4. Морските региони и техните подрегиони се определят с цел да се улесни прилагането на настоящата директива и се определят, като се отчитат хидроложките, океанографските и биогеографските характеристики;
3. „морска стратегия“ означава стратегията, която да бъде разработена и прилагана по отношение на всеки морски регион или подрегион, както е посочено в член 5;
4. „състояние на околната среда“ означава общото състояние на околната среда в морските води, като се отчитат структурата, функциите и процесите в съставляващите я морски екосистеми, заедно с естествените физиографски, географски, биологични, геоложки и климатични фактори, както и физическите, акустичните и химическите условия, включително и условията, произтичащи от човешки дейности във или извън съответната зона;
5. „добро състояние на околната среда“ означава състояние на околната среда в морски води, когато те осигуряват екологично разнообразни и динамични океани и морета, които са чисти, здравословни и продуктивни в рамките на присъщите за тях условия и при които използването на морската среда е на устойчиво ниво, като по този начин се запазва потенциалът за използване и за дейности от сегашните и бъдещите поколения, т.е.:
- а) структурата, функциите и процесите в съставните морски екосистеми, заедно със съответните физиографски, географски, геоложки и климатични фактори позволяват на екосистемите да функционират пълноценно и да поддържат своето равновесие спрямо причинените от човека промени в околната среда. Морските видове и местообитания са защитени, предотвратено е намаляването на биологичното разнообразие вследствие на човешки дейности, а разнообразните биологични компоненти функционират в равновесие;
- б) хидроморфологичните, физичните и химичните свойства на екосистемите, включително тези, произтичащи от човешки дейности в съответната зона, поддържат екосистемите във вида, описан по-горе. Веществата и енергията, включително шумът, въведени в морската среда от човека, не причиняват ефекти на замърсяване.
6. „критерии“ означава ясно определени технически характеристики, които са тясно свързани с качествените дескриптори;
7. „екологична цел“ означава качествено или количествено описание на желаното състояние на различните компоненти на морските води за всеки морски регион или подрегион, както и натиска и въздействията върху тях. Екологичните цели се дефинират съгласно член 10;
8. „замърсяване“ означава пряко или непряко въвеждане в морската среда, като резултат от човешки дейности, на вещества или енергия, в това число предизвикан от човека морски подводен шум, което причинява или може да причини вредни последствия, като увреждане на живите ресурси и морските екосистеми, включително загуба на биологично разнообразие, опасност за здравето на човека, пречки за извършване на морски дейности, в това число риболов, туризъм и отдих, както и други законосъобразни начини за използване на морето, влошаване на качествата на морската вода и ограничаване на свързаните с това възможности за отдих, или общо казано, влошаване на възможностите за устойчиво използване на морските продукти и услуги;
9. „регионално сътрудничество“ означава сътрудничество и координиране на дейностите на държавите-членки, а когато това е възможно — и на трети държави, които са част от същия морски регион или подрегион, с цел развитие и прилагане на морски стратегии;
10. „регионална морска конвенция“ означава всяка една от международните конвенции или споразумения заедно с техните управляващи органи, създадени с цел опазване на морската среда в морските региони, както е посочено в член 4, като например Конвенцията за защита на морската среда в зоната на Балтийско море, Конвенцията за опазване на морската околна среда в Североизточния Атлантически океан и Конвенцията за опазване на Средиземно море от замърсяване.

Член 4

Морски региони и подрегиони

1. При изпълнението на своите задължения по настоящата директива държавите-членки отчитат факта, че морските води под техен суверенитет или юрисдикция представляват неделима част от следните морски региони:
- а) Балтийско море;
- б) Североизточния Атлантически океан;
- в) Средиземно море;
- г) Черно море.

Доброто състояние на околната среда се определя на равнището на морския регион или подрегион, посочени в член 4, въз основа на качествените дескриптори, посочени в приложение I. С цел достигане добро състояние на околната среда се използва адаптивно управление въз основа на базиран на екосистемите подход;

2. За да бъде отчетена спецификата на конкретна зона, държавите-членки могат да прилагат настоящата директива по отношение на подразделения на подходящо ниво на морските води, посочени в параграф 1, при условие че такива подразделения се определят по начин, съвместим със следните морски подрегиони:

- а) в Североизточния Атлантически океан:
- i) Северно море в широки граници, в това число Категат и проливът Ламанш;
 - ii) Келтско море;
 - iii) Бискайският залив и Иберийското крайбрежие;
 - iv) в Атлантическия океан — биогеографският район Макронезия, определен от водите около Азорските острови, остров Мадейра и Канарските острови;
- б) в Средиземно море:
- i) западната част на Средиземно море;
 - ii) Адриатическо море;
 - iii) Йонийско море и централната част на Средиземно море;
 - iv) Егейско море и Леванта.

Държавите-членки информират Комисията за всички подразделения към датата, посочена в член 26, параграф 1, първа алинея, като могат да ги преразгледат след като приключи първоначалната оценка, предвидена в член 5, параграф 2, буква а), подточка i).

Член 5

Морски стратегии

1. Всяка държава-членка разработва морска стратегия за своите морски води, за всеки морски регион или подрегион, в съответствие с плана за действие, установен в параграф 2, букви а) и б).

2. Държавите-членки, които имат общ морски регион или подрегион, си сътрудничат, за да гарантират, в рамките на всеки морски регион или подрегион, че мерките, необходими за постигане на целите на настоящата директива, и по-специално че различните елементи на морските стратегии, посочени в букви а) и б), са последователни и координирани за целия морски регион или подрегион съобразно следния план

за действие, към който съответните държави-членки се стремят да прилагат общ подход:

- а) подготовка:
- i) първоначална оценка на текущото състояние на околната среда на съответните води и на въздействието на човешката дейност върху околната среда, в съответствие с член 8, която да бъде завършена до 15 юли 2012 г.;
 - ii) определяне на доброто състояние на околната среда в съответните води, в съответствие с член 9, параграф 1, което да бъде извършено до 15 юли 2012 г.;
 - iii) определяне на поредица от екологични цели и свързани с тях индикатори, в съответствие с член 10, параграф 1, до 15 юли 2012 г.;
 - iv) определяне и изпълнение на програма за мониторинг на текущите оценки и редовно актуализиране на целите в съответствие с член 11, параграф 1, до 15 юли 2014 г., освен в случаите, когато съответното законодателство на Общността предвижда друго;
- б) програма от мерки:
- i) разработване, най-късно до 2015 г., на програма от мерки, предназначени да постигнат или поддържат добро състояние на околната среда, в съответствие с член 13, параграфи 1, 2 и 3;
 - ii) въвеждане в действие на програмата, предвидена в подточка i), най-късно до 2016 г., в съответствие с член 13, параграф 10.

3. Държавите-членки, които имат граници в един и същ морски регион или подрегион, попадащ в приложното поле на настоящата директива, където състоянието на морето е така критично, че налага спешни действия, разработват план за действие в съответствие с параграф 1, който предвижда по-ранно влизане в сила на програмата от мерки, както и възможност за по-строги защитни мерки, стига това да не пречи за постигането или поддържането на добро състояние на морската среда в друг морски регион или подрегион. В тези случаи:

- а) съответните държави-членки информират Комисията за променения график и действат според него;
- б) Комисията се приканва да обмисли оказването на съдействие на държавите-членки в сериозните им усилия да подобрят морската среда, като превърне съответния район в пилотен проект.

Член 6

Регионално сътрудничество

1. За да се постигне координацията съгласно член 5, параграф 2, държавите-членки използват, когато това е практически осъществимо и уместно, съществуващите регионални институционални структури за сътрудничество, включително структурите, създадени по силата на регионалните морски конвенции, в чийто обхват попада съответният морски регион или подрегион.

2. С цел изработване и прилагане на морските стратегии държавите-членки, в рамките на всеки морски регион или подрегион, полагат всички възможни усилия, като използват съответните международни форуми, включително механизмите и структурите на регионалните морски конвенции, за да координират действията си с трети страни, които имат суверенитет или юрисдикция върху води в същия морски регион или подрегион.

В този контекст държавите-членки надграждат, доколкото това е възможно, върху съответните съществуващи програми и дейности, разработени в рамката на структури, създадени по силата на международни споразумения, като например регионалните морски конвенции.

Когато е уместно, координацията и сътрудничеството обхващат всички държави-членки във водосборните басейни от даден морски регион или подрегион, в това число и държави без излаз на море, за да се даде възможност на държавите-членки в съответния морски регион или подрегион да изпълнят своите задължения по настоящата директива, като използват съществуващи структури за сътрудничество, предписани в настоящата директива или в Директива 2000/60/ЕО.

Член 7

Компетентни органи

1. До 15 юли 2010 г. държавите-членки определят за всеки морски регион или подрегион съответния орган или органи, компетентни за прилагане на настоящата директива по отношение на техните морски води.

До 15 януари 2011 г. държавите-членки представят на Комисията списък на определените компетентни органи заедно с данните, посочени в приложение II.

Едновременно с това държавите-членки изпращат на Комисията списък на своите компетентни органи в онези международни структури, в които те участват и които имат отношение за изпълнението на настоящата директива.

Държавите-членки, чиято територия е в рамките на водосборния басейн на всеки морски регион или подрегион, също определят орган или органи, компетентни за сътрудничество и координация, както е посочено в член 6.

2. Държавите-членки информират Комисията за всички промени в информацията, предоставена съгласно параграф 1, в срок шест месеца след влизане в сила на съответната промяна.

ГЛАВА II

МОРСКИ СТРАТЕГИИ: ПОДГОТОВКА

Член 8

Оценка

1. За всеки морски регион или подрегион държавите-членки правят първоначална оценка на своите морски води, като отчитат наличните данни, където има такива, и в която включват следното:

а) анализ на основните специфични и общи характеристики и текущото състояние на околната среда в тези води въз основа на примерния списък от елементи, установен в таблица 1 от приложение III, който обхваща физикохимичните характеристики и типовете местообитания, биологичните компоненти и хидроморфологията;

б) анализ на преобладаващите видове натиск и въздействия, в това число и произтичащите от човешката дейност, върху състоянието на околната среда в тези води, който:

i) е изготвен въз основа на примерните списъци от елементи, съдържащи се в таблица 2 от приложение III, и обхваща комбинирания качествен и количествен смесен ефект на различните видове натиск, както и очертаващи се тенденции;

ii) обхваща главните кумулативни и синергични въздействия; и

iii) отчита относимите оценки, изготвени въз основа на действащото законодателство на Общността;

в) икономически и социален анализ на използването на тези води и на разходите, свързани с увреждането на морската среда.

2. Анализите, посочени в параграф 1, отчитат елементите, отнасящи се до крайбрежните, преходните и териториалните води, попадащи в обхвата на съответните разпоредби на съществуващото законодателство на Общността, в частност на Директива 2000/60/ЕО. Също така анализите отчитат или използват като база други валидни оценки, като тези, изготвени съвместно в рамките на регионални морски конвенции, с цел да се направи всеобхватна оценка на състоянието на морската среда.

3. При изготвянето на предвидените в параграф 1 оценки държавите-членки се стараят, като координират действията си съгласно членове 5 и 6, да гарантират:

а) последователност в методите за оценяване на държавите-членки от един и същ регион или подрегион;

б) отчитане на трансграничните въздействия и характеристики.

Член 9

Определяне на добро състояние на околната среда

1. Като се опират на първоначалната оценка, направена съгласно член 8, параграф 1, държавите-членки определят, за всеки морски регион или подрегион, набор от характеристики за добро състояние на околната среда на базата на качествените дескриптори, изброени в приложение I.

Държавите-членки отчитат примерните списъци с елементи, съдържащи се в таблица 1 от приложение III, и по-специално физичните и химичните характеристики, типовете местообитания, биологичните белези и хидроморфологията.

Държавите-членки също така отчитат натиска или въздействията на човешката дейност във всеки морски регион или подрегион, като се вземат предвид примерните списъци в таблица 2 от приложение III.

2. Държавите-членки нотифицират на Комисията оценките, направени съгласно член 8, параграф 1, и определенията, формулирани съгласно параграф 1 от настоящия член, не по-късно от три месеца след приключване на последните.

3. Критериите и методологичните стандарти, които да бъдат използвани от държавите-членки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат въз основа на приложения I и III, в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 25, параграф 3, до 15 юли 2010 г., по начин, гарантиращ последователност и позволяващ да се правят сравнения между морските региони и подрегиони по отношение на степента, в която е постигнато добро състояние на околната среда. Преди да предложи такива критерии и стандарти, Комисията се консултира с всички заинтересовани страни, включително с регионалните морски конвенции.

Член 10

Определяне на екологични цели

1. Въз основа на първоначалната оценка, извършена съгласно член 8, параграф 1, държавите-членки определят, по отношение на всеки морски регион или подрегион, подробен набор от екологични цели и свързани с тях индикатори, които да насочват развитието към постигане на добро състояние на морската околната среда, като се имат предвид примерните списъци за натиск и въздействия в таблица 2 от приложение III и списъкът от характеристики, съдържащ се в приложение IV.

При разработването на тези цели и индикатори държавите-членки вземат предвид продължаващото прилагане на

действащите екологични цели по отношение на същите води, поставени на национално, общностно или международно равнище, като гарантират, че тези цели са взаимно съвместими и че също така се отчитат, доколкото е възможно, съответните трансгранични въздействия и характеристики.

2. Държавите-членки нотифицират Комисията за определените от тях екологични цели до три месеца след определянето им.

Член 11

Програми за мониторинг

1. Въз основа на първоначалната оценка, изготвена съгласно член 8, параграф 1, държавите-членки разработват и прилагат координирани програми за мониторинг на текущата оценка на състоянието на околната среда на своите морски води въз основа на примерни списъци с елементи, съдържащи се в приложение III, и списъка, съдържащ се в приложение V, като се вземат предвид екологичните цели, определени съгласно член 10.

Програмите за мониторинг са съвместими в рамките на един и същ морски регион или подрегион и надграждат и са съвместими със съответните разпоредби за оценка и мониторинг, предвидени от законодателството на Общността, в това число директивата за птиците и директивата за местообитанията, или от международни споразумения.

2. В съответствие с параграф 1 държавите-членки, които имат общ морски регион или подрегион, разработват програми за мониторинг и с оглед на последователността и координираността на действията полагат необходимите усилия да гарантират:

а) последователност в методите за наблюдение на държавите-членки от един и същ регион или подрегион, за да се улесни съпоставимостта на резултатите;

б) отчитане на съответните трансгранични въздействия и характеристики.

3. Държавите-членки нотифицират програмите за мониторинг на Комисията до три месеца след като бъдат разработени.

4. Спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка, които отчитат съществуващите ангажименти и осигуряват сравнимост между резултатите от мониторинга и оценката и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива чрез допълването ѝ, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 25, параграф 3.

Член 12

Нотификации и оценка на Комисията

Въз основа на всички нотификации съгласно член 9, параграф 2, член 10, параграф 2 и член 11, параграф 3 за всеки морски регион или подрегион Комисията оценява дали в конкретния случай на всяка държава-членка нотифицираните елементи съставляват подходяща рамка за удовлетворяване на изискванията на настоящата директива и може да поиска съответната държава-членка да предостави всякаква допълнителна информация, която е налична и необходима.

При съставянето на своите оценки Комисията съобразява последователността на рамковите действия в различните морски региони или подрегиони и на територията на Общността.

В рамките на шест месеца след получаването на тези нотификации Комисията информира съответните държави-членки дали според нея нотифицираните елементи са в съответствие с настоящата директива и осигурява насоки за онези изменения, които смята за необходими.

ГЛАВА III

МОРСКИ СТРАТЕГИИ: ПРОГРАМИ ОТ МЕРКИ

Член 13

Програми от мерки

1. По отношение на всеки отнасящ се до тях морски регион и подрегион държавите-членки определят мерките, които е необходимо да бъдат предприети, за да се постигне или поддържа добро състояние на околната среда в техните морски води, съгласно определението в член 9, параграф 1.

Тези мерки се разработват въз основа на първоначалната оценка, направена съгласно член 8, параграф 1, като се имат предвид екологичните цели, определени съгласно член 10 параграф 1, както и като се отчитат типовете мерки, изброени в приложение VI.

2. Държавите-членки интегрират мерките, разработени съгласно параграф 1, в програма от мерки, като вземат предвид и други подобни мерки, необходими според изискванията на законодателството на Общността, и по-конкретно на Директива 2000/60/ЕО, Директива 91/271/ЕИО на Съвета от 21 май 1991 г. за пречистването на градските отпадъчни води⁽¹⁾ и Директива 2006/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. за управление качеството на водите за къпане⁽²⁾, както и на последващо законодателство относно екологични стандарти за качество в областта на политиката за водите, или според международни споразумения.

3. При изготвянето на програмата от мерки съгласно параграф 2 държавите-членки се съобразяват с изискванията за устойчиво

развитие, и по-конкретно със социалното и икономическото въздействие на предвидените мерки. С цел оказването на съдействие на компетентния орган или органи, посочени в член 7, за съвместно осъществяване на техните цели, държавите-членки могат да определят или създадат административни рамки, за да използват предимствата на това взаимодействие.

Държавите-членки гарантират, че мерките са икономически ефективни и технически осъществими и преди въвеждането на всяка нова мярка извършват оценка на въздействието, в това число и анализ на разходите и ползите.

4. Програмите от мерки, разработени съгласно настоящия член, включват мерки за пространствена защита, допринасящи за създаване на последователни и представителни мрежи от защитени морски територии, които в достатъчна степен да отразяват разнообразието на съставляващите ги екосистеми, като например на специални защитени територии, съгласно директивата за местообитанията, на специални защитени територии, съгласно директивата за птиците, както и на морски защитени територии, договорени от Общността или от съответните държави-членки в рамките на международни или регионални споразумения, по които те са страни.

5. Ако държавите-членки преценят, че управлението на човешката дейност на общностно или международно равнище може да има сериозно отражение върху морската среда, по-специално по отношение на териториите, указани в параграф 4, те, индивидуално или съвместно, се обръщат към съответния компетентен орган или международна организация с оглед разглеждането и евентуалното приемане на мерки, необходими за постигане на целите на настоящата директива, така че да се позволи поддържането или, където е целесъобразно, възстановяването на целостта, структурата и функционирането на екосистемите.

6. Най-късно до 2013 г. държавите-членки правят обществено достояние информацията относно териториите, посочени в параграфи 4 и 5, за всеки морски регион или подрегион.

7. В своите програми от мерки държавите-членки посочват как ще бъдат изпълнени тези мерки и как ще спомогнат за постигане на екологичните цели, определени съгласно член 10, параграф 1.

8. Държавите-членки отчитат отраженията на своите програми от мерки за водите извън техните морски води, с цел свеждането до минимум на риска от вреди и, по възможност, оказването на благоприятно въздействие върху тези води.

9. Държавите-членки нотифицират на Комисията и всички останали заинтересовани държави-членки своите програми от мерки в рамките на три месеца след разработването им.

⁽¹⁾ ОВ L 135, 30.5.1991 г., стр. 40. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ L 64, 4.3.2006 г., стр. 37.

10. При спазване на член 16 държавите-членки гарантират, че програмите са приведени в изпълнение в рамките на една година от тяхното разработване.

Член 14

Исключения

1. Държава-членка може да определи случаи в своите морски води, в които, поради някоя от причините, изброени в букви от а) до г), екологичните цели или доброто състояние на околната среда не могат да бъдат постигнати във всички аспекти чрез мерките, предприети от тази държава-членка, или поради причини, посочени в буква д), не могат да бъдат постигнати в рамките на съответния график:

- а) действие или бездействие, за което съответната държава-членка не носи отговорност;
- б) естествени причини;
- в) непреодолима сила;
- г) промени или изменения във физическите характеристики на морските води, предизвикани от действия, предприети поради причини от висш обществен интерес, които превишават по значимост отрицателното въздействие върху околната среда, в това число трансгранични въздействия;
- д) природните условия не позволяват своевременно подобряване на състоянието на съответните морски води.

Съответната държава-членка описва такива случаи в своята програма от мерки и предоставя на Комисията аргументи в подкрепа на своята позиция. При определяне на такива случаи държавата-членка отчита последиците за държавите-членки в съответния морски регион или подрегион.

Съответната държава-членка обаче предприема подходящи *ad hoc* мерки с цел да продължи дейностите за постигане на екологичните цели, да избегне по-нататъшното влошаване на състоянието на засегнатите морски води поради причините, изброени в буква б), в) или г), и да смекчи отрицателното въздействие на равнището на съответния морски регион или подрегион или в морските води на други държави-членки.

2. В случаите, които попадат в обхвата на буква г) от параграф 1, държавите-членки гарантират, че промените и измененията не препятстват трайно и не излагат на риск постигането на добро състояние на околната среда на равнището на съответния морски регион или подрегион или в морските води на други държави-членки.

3. Мерките *ad hoc*, посочени в параграф 1, трета алинея, се интегрират, доколкото е практически възможно, в програмите от мерки.

4. Държавите-членки разработват и прилагат всички елементи на морските стратегии, посочени в член 5, параграф 2, като при това от тях не се изисква, освен по отношение на първоначалната оценка, посочена в член 8, да предприемат конкретни стъпки, ако не съществува сериозен риск за морската среда или ако разходите биха били непропорционално големи, като се отчитат рисковете за морската среда, както и при условие че не се наблюдава последващо влошаване.

Ако по някоя от тези причини дадена държава-членка не предприеме мерки, тя представя на Комисията необходимите обяснения, за да обоснове това свое решение, като същевременно избягва да подлага на траен риск постигането на добро състояние на околната среда.

Член 15

Препоръки за действие на Общността

1. Когато някоя държава-членка идентифицира проблем, който има въздействие върху състоянието на околната среда на нейните морски води и който не може да бъде решен с мерки, предприети на национално равнище, или който е свързан с друга политика на Общността или с международно споразумение, държавата-членка информира Комисията за това и представя мотиви за своята позиция.

Комисията отговаря в рамките на шест месеца.

2. Когато се налага действие от страна на институциите на Общността, държавите-членки правят съответните препоръки към Комисията и Съвета относно мерките във връзка с проблемите, посочени в параграф 1. Освен когато не е посочено друго в съответното общностно законодателство, Комисията отговаря на всяка такава препоръка в рамките на шест месеца и, когато е уместно, отразява препоръките при представяне на имащи отношение към въпроса предложения пред Европейския парламент и пред Съвета.

Член 16

Нотификации и оценка на Комисията

Въз основа на нотификациите относно програмите от мерки, направени съгласно член 13, параграф 9, Комисията оценява, в конкретния случай на всяка държава-членка, дали посочената програма от мерки съставлява подходяща рамка за удовлетворяване на изискванията на настоящата директива и може да поиска от съответната държава-членка да предостави допълнителна информация, ако такава е налична и необходима.

При съставянето на своите оценки Комисията се съобразява с последователността на програмите от мерки в различните морски региони или подрегиони и в рамките на Общността.

В рамките на шест месеца след получаването на тези нотификации Комисията информира съответните държави-членки дали според нея нотифицираните програми от мерки са в съответствие с настоящата директива и предоставя насоки за измененията, които смята за необходими.

ГЛАВА IV

АКТУАЛИЗИРАНЕ, ДОКЛАДИ И ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Член 17

Актуализиране

1. Държавите-членки гарантират, че морските стратегии по отношение на всеки морски регион и подрегион се актуализират редовно.

2. За целите на параграф 1 държавите-членки веднъж на всеки шест години след първоначалното им разработване преразглеждат по координирания начин, посочен в член 5, следните елементи на своите морски стратегии:

а) първоначалната оценка и определянето на добро състояние на околната среда, предвидени съответно в член 8, параграф 1 и член 9, параграф 1;

б) екологичните цели, определени съгласно член 10, параграф 1;

в) програмите за мониторинг, разработени съгласно член 11, параграф 1;

г) програмите от мерки, разработени съгласно член 13, параграф 2.

3. Подробностите по всяко актуализиране, проведено след преразглеждането, предвидено в параграф 2, се представят на Комисията, на органите към регионалните морски конвенции и на всички останали заинтересовани държави-членки в рамките на три месеца след публикуването им съгласно член 19, параграф 2.

4. Членове 12 и 16 се прилагат *mutatis mutandis* към настоящия член.

Член 18

Междинни доклади

В срок до три години след публикуването или актуализирането на всяка програма от мерки съгласно член 19, параграф 2

държавите-членки представят на Комисията кратък междинен доклад, в който се описва напредъкът в изпълнението на програмата.

Член 19

Обществено обсъждане и информация

1. В съответствие със съответното действащо законодателство на Общността държавите-членки гарантират, че на всички заинтересовани страни своевременно и ефективно е дадена възможност да участват в изпълнението на настоящата директива, по възможност, с участието на действащите органи или структури за управление, включително регионалните морски конвенции, научните консултативни органи и регионалните консултативни съвети.

2. Държавите-членки публикуват и предоставят на обществеността за забележки обобщения на елементи от своите морски стратегии или по свързаните с тях актуализации, както следва:

а) първоначалната оценка и определянето на добро състояние на околната среда, предвидени съответно в член 8, параграф 1 и член 9, параграф 1;

б) екологичните цели, определени съгласно член 10, параграф 1;

в) програмите за мониторинг, разработени съгласно член 11, параграф 1;

г) програмите от мерки, разработени съгласно член 13, параграф 2.

3. По отношение на достъпа до екологична информация се прилага Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда⁽¹⁾.

В съответствие с Директива 2007/2/ЕО, във връзка с изпълнението на задачите на Комисията по настоящата директива, държавите-членки ѝ предоставят, по-специално при преразглеждането на състоянието на морската среда в Общността съгласно член 20, параграф 3, буква б), достъп и право на използване на тези данни и информация, получени вследствие на първоначалните оценки, които се изготвят съгласно член 8, както и от програмите за мониторинг, разработени съгласно член 11.

В срок шест месеца след получаването на данните и информацията от първоначалната оценка, изготвена съгласно член 8, както и от програмите за мониторинг, разработени съгласно член 11, тази информация се предоставя на Европейската агенция по околната среда във връзка с изпълнението на нейните задачи.

⁽¹⁾ ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26.

Член 20

Доклади на Комисията

1. Комисията публикува първия доклад за оценка на изпълнението на настоящата директива в срок до две години след получаване на всички програми от мерки, но не по-късно от 2019 г.

Комисията публикува следващите си доклади на всеки 6 години. Тя представя докладите на Европейския парламент и на Съвета.

2. Не по-късно от 15 юли 2012 г. Комисията публикува доклад, в който оценява приноса на настоящата директива за осъществяването на съществуващите задължения, ангажименти и инициативи на държавите-членки или на Общността на общностно или на международно равнище в областта на защитата на околната среда за морските води.

Докладът се представя на Европейския парламент и на Съвета.

3. Докладите, предвидени в параграф 1, включват:

- а) преразглеждане на напредъка в изпълнението на настоящата директива;
- б) преразглеждане на състоянието на морската среда в Общността, изготвено съгласувано с Европейската агенция по околната среда и със съответните регионални морски и риболовни организации и конвенции;
- в) анализ на морските стратегии заедно с предложения за тяхното подобряване;
- г) обобщение на информацията, получена от държавите-членки съгласно членове 12 и 16, и на оценките, направени от Комисията съгласно член 16, във връзка с информацията, получена от държавите-членки съгласно член 15;
- д) обобщение на предприетите мерки по всеки един от докладите, изпратени от държавите-членки на Комисията, съгласно член 18;
- е) обобщение на отговорите на забележките, отправени от Европейския парламент и от Съвета, по предходни морски стратегии;
- ж) обобщение на приноса на други свързани с въпроса общностни политики за постигане на целите на настоящата директива.

Член 21

Доклад за постигнатия напредък по отношение на защитените територии

Въз основа на информацията, предоставена до 2013 г. от държавите-членки, до 2014 г. Комисията докладва за постигнатия напредък в изграждането на морски защитени територии по отношение на съществуващите задължения, произтичащи от приложимото законодателство на Общността и международните ангажименти на Общността и държавите-членки.

Докладът се представя на Европейския парламент и на Съвета.

Член 22

Финансиране от страна на Общността

1. Предвид приоритетното значение на установяването на морски стратегии, прилагането на настоящата директива се финансира чрез финансовите инструменти на Общността в съответствие с приложимите правила и условия.

2. Програмите, изготвени от държавите-членки, се финансират съвместно от ЕС в съответствие със съществуващите финансови инструменти.

Член 23

Преразглеждане на настоящата директива

Комисията преразглежда настоящата директива до 15 юли 2023 г. и, ако това се налага, предлага необходимите изменения.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

Технически адаптации

1. Приложения III, IV и V могат да се изменят в светлината на научния и техническия прогрес, в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 25, параграф 3, като се вземат предвид сроковете за преразглеждане и актуализация на морските стратегии, установени в член 17, параграф 2.

2. В съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 25, параграф 2:

- а) могат да бъдат приети методологични стандарти за прилагането на приложения I, III, IV и V;
- б) могат да бъдат въведени технически формати за нуждите на преноса и обработката на информацията, включително статистически и картографски данни.

Член 25**Регулаторен комитет**

1. Комисията се подпомага от комитет.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат разпоредбите на членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, посочен в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат разпоредбите на член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 26**Транспониране**

1. Държавите-членки въвеждат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до 15 юли 2010 г. Те незабавно съобщават на Комисията текстовете на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът за позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Държавите-членки без морски води въвеждат само онези мерки, които са необходими, за да се гарантира изпълнение на изискванията по членове 6 и 7.

Когато в националното законодателство вече съществуват такива мерки, съответните държави-членки представят на Комисията текстовете на тези мерки.

Член 27**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 28**Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 17 юни 2008 година.

За Европейския парламент

Председател

H.-G. PÖTTERING

За Съвета

Председател

J. LENARČIČ

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Качествени дескриптори за определяне на добро състояние на околната среда

(посочени в член 3, параграф 5, член 9, параграфи 1 и 3 и член 24)

1. Биологичното разнообразие се поддържа. Качеството и появяванията на местообитанията, както и разпределението и изобилието на видовете съответстват на преобладаващите физиографски, географски и климатични условия.
2. Чуждите видове, въведени с човешки дейности, са на равнища, които не предизвикват неблагоприятни промени в екосистемата.
3. Популациите на всички риби и ракообразни, които са обект на промишлен риболов, са в безопасните биологични граници, като наблюдаваното разпределение по възраст и размер е показателно за наличието на здрава популация.
4. Всички елементи на морските хранителни мрежи се проявяват, доколкото са познати, при нормално изобилие и разнообразие и на равнища, които са в състояние да гарантират дългосрочното изобилие на видовете и запазването на тяхната пълна възпроизводителна способност.
5. Предизвиканата от човека еутрофикация е сведена до минимум, и по-специално неблагоприятните последици от нея, като загуба на биологично разнообразие, израждане на екосистеми, вреден цъфтеж на водораслите и недостиг на кислород в дълбоките води.
6. Целостта на морската повърхност е на такова равнище, че е гарантирано запазването на структурата и функциите на екосистемите, и по-специално бентичните екосистеми не са засегнати по неблагоприятен начин.
7. Трайните изменения на хидрографските условия не оказват неблагоприятно влияние върху морските екосистеми.
8. Концентрациите на замърсителите са на нива, които не водят до ефект на замърсяване.
9. Замърсителите в рибата и в други морски хранителни продукти за консумация от човека не надхвърлят равнищата, установени от законодателството на Общността или от други приложими стандарти.
10. Отличителните качества и количествата на отпадъци в морските води не нанасят вреда на крайбрежната и морската среда.
11. Въвеждането на енергия, в това число и подводен шум, е на равнища, които не оказват неблагоприятно влияние върху морската среда.

За определянето на характеристиките на добро състояние на околната среда в даден морски регион или подрегион съгласно член 9, параграф 1 държавите-членки вземат под внимание всеки един от качествените дескриптори, изброени в настоящото приложение, за да идентифицират онези дескриптори, които да се използват за определяне на добро състояние на околната среда на съответния морски регион или подрегион. Когато държава-членка сметне, че не е подходящо да се използва един или повече от тези дескриптори, тя представя пред Комисията своите аргументи в рамките на нотификацията съгласно член 9, параграф 2.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Компетентни органи

(посочени в член 7, параграф 1)

1. Наименование и адрес на компетентния орган или органи — официално наименование и адрес на компетентния орган или на посочените органи.
 2. Правен статус на компетентния(те) орган(и) — кратко описание на правния статут на компетентния(те) орган(и).
 3. Отговорности — кратко описание на правните и административните отговорности на компетентния(те) орган(и) и на неговата(тяхната) роля по отношение на съответните морски води.
 4. Членство — когато компетентният(е) орган(и) действа(т) като координираща институция на други компетентни органи, е необходим списък на тези органи заедно с кратко описание на институционалните връзки, установени с цел гарантиране координацията.
 5. Регионална или подрегионална координация — необходимо е кратко описание на механизмите, създадени с цел да се гарантира координацията между държавите-членки, чиито морски води попадат в един и същ морски регион или подрегион.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Примерни списъци на характеристики, видове натиск и въздействия

(посочени в член 8, параграф 1, член 9, параграфи 1 и 3, член 10, параграф 1, член 11, параграф 1 и член 24)

Таблица 1

Характеристики

Физични и химични специфични характеристики	<ul style="list-style-type: none"> — Топография и батиметрия на морското дъно; — Годишен и сезонен температурен режим и ледена покривка, скорост на теченията, изтласкване на долни слоеве вода, въздействие на вълните, смесителни характеристики, мътност, време на задържане; — Пространствено и времево разпределение на солеността; — Пространствено и времево разпределение на хранителни съставки (DIN — разтворен неорганичен азот, TN — общ азот, DIP — разтворен неорганичен фосфор, TP — общ фосфор, TOC — общ органичен въглерод) и кислород; — рН, рСО₂ профили или еквивалентна информация за измерване на киселинността на морската вода.
Типове местообитания	<ul style="list-style-type: none"> — Преобладаващият(е) тип(ове) местообитания на морското дъно и водния стълб с описание на типичните физични и химични характеристики, като дълбочина, температурен режим на водата, течения и други движения на водата, соленост, структура и състав на субстрата на морското дъно; — Идентификация и картографиране на специалните типове местообитания, особено на тези, признати или определени по силата на общностното законодателство (директивата за местообитанията и директивата за птиците) или по силата на международни конвенции като представляващи специален научен интерес или интерес от гледна точка на биологичното разнообразие; — Местообитания в райони, които поради своите характеристики, разположение или стратегическо значение заслужават специално отношение. Тук може да се включат райони, които са подложени на интензивни или специфични видове натиск, или територии, които заслужават специален защитен режим.
Биологични специфични характеристики	<ul style="list-style-type: none"> — Описание на биологичните общности, свързани с преобладаващите типове местообитания на морското дъно и водния стълб. То следва да съдържа информация за общностите на фито- и зоопланктона, в това число техните видове и сезонна и географска променливост; — Информация за покритосемни видове, макроводорасли и безгръбначна дънна фауна, в това число състав на видовете, биомаса и годишна/сезонна променливост; — Информация за структурата на рибните популации, в това число изобилие, разпределение и структура по възраст и размери на популациите; — Описание на динамиката на популацията, естествен и реален обхват на разпространение и състояние на видовете морски бозайници и влечуги, които се срещат в морския регион или подрегион; — Описание на динамиката на популацията, естествен и реален обхват на разпространение и състояние на видовете морски птици, които се срещат в морския регион или подрегион; — Описание на динамиката на популациите, естествен и реален обхват на разпространение и състояние на други видове, които се срещат в морския регион или подрегион и които са обект на общностното законодателство или на международни споразумения; — Описание на временните появявания, изобилието и пространственото разпределение на чужди и екзотични видове, или — ако е приложимо — на генетично отличаващи се форми на местни видове, които се срещат в морския регион или подрегион.
Други специфични характеристики	<ul style="list-style-type: none"> — Описание на обстановката по отношение на химикали, в това число такива, които са причина за тревога, замърсяване на седимента, горещи зони, здравословни проблеми и замърсяване на биота (специално на биота, предназначен за консумация от човека); — Описание на всеки друг белег или характеристика, които са типични или специфични за морския регион или подрегион.

Таблица 2

Видове натиск и въздействия

Физически загуби	<ul style="list-style-type: none"> — Затрупване (напр. от направени от човека структури, изхвърляне на драгажна маса); — Запечатване (напр. от постоянни конструкции).
Физически щети	<ul style="list-style-type: none"> — Промяна в затлачването (напр. зауствания, засилено изтичане, драгиране/изхвърляне на драгажна маса); — Абразия (напр. въздействие върху морското дъно на промишления риболов, използване като гребна зона, закотвяне); — Селективно извличане (напр. проучване и използване на живи и неживи ресурси, разположени на морското дъно и в подпочвения слой).
Други физически смущения	<ul style="list-style-type: none"> — Подводен шум (напр. произтичащ от морския трафик, подводни акустични устройства); — Морски отпадъци.
Намеса в хидроложки процеси	<ul style="list-style-type: none"> — Съществени промени в топлинния режим (напр. зауствания от електроцентрали); — Съществени промени в режима на соленост (напр. поради конструкции, пречатващи движението на водата, отделяне на вода).
Замърсяване с опасни вещества	<ul style="list-style-type: none"> — Въвеждане на синтетични съединения (напр. приоритетни вещества съгласно Директива 2000/60/ЕО, които са от значение за морската среда, като пестициди, антифуланти, лекарствени препарати, породени например от изтичания през дифузни източници, замърсявания от кораби, атмосферни отлагания и биологично активни вещества); — Въвеждане на несинтетични вещества и съединения (напр. тежки метали, въглеродороди, породени например от замърсявания от кораби, проучване и използване на нефт, газ и полезни изкопаеми, атмосферни отлагания и вливане на речни води); — Въвеждане на радиоактивни нуклеиди.
Систематичен и/или умишлен разлив на вещества	<ul style="list-style-type: none"> — Въвеждане на други вещества — твърди, течни или газ — в морските води, произтичащо от систематичен и/или умишлен разлив в морската среда, както е допустимо според друго общностно законодателство и/или международни конвенции.
Обогатяване с хранителни вещества и органична маса	<ul style="list-style-type: none"> — Въвеждане на торове и други вещества със съдържание на азот и фосфор (напр. от точкови и дифузни източници, в това число земеделие, аквакултури, атмосферни отлагания); — Въвеждане на органично обогатяване (например от канализация, морски култури, чрез вливане на речни води).
Биологични смущения	<ul style="list-style-type: none"> — Въвеждане на микробни патогени; — Въвеждане на чужди видове и преселения; — Селективен добив на видове, включително случаен нецелев улов (например чрез промишлен или любителски риболов).

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Примерен списък от характеристики, които следва да бъдат взети предвид при определяне на екологичните цели

(посочени в член 10, параграф 1 и член 24)

1. Адекватно обхващане на елементите, които характеризират морските води под суверенитета или юрисдикцията на държави-членки в даден морски регион или подрегион.
2. Необходимост да се поставят: а) цели, с които се дефинират желаните условия въз основа на определението за добро състояние на околната среда; б) цели, които се поддават на измерване, и свързани с тях показатели, които позволяват мониторинг и оценка; и в) оперативни цели, свързани с конкретното изпълнение на мерки, за да подпомогнат реализацията им.
3. Уточняване на състоянието на околната среда, което следва да се постигне или да се поддържа, и формулиране на това състояние на околната среда чрез поддаващи се на измерване свойства на елементите, характеризиращи морските води на държавата-членка в даден морски регион или подрегион.
4. Съгласуваност на набора от цели; отсъствие на противоречия между тях.
5. Определяне на ресурсите, които са необходими за постигането на целите.
6. Формулиране на цели, в това число възможни междинни цели, с график за тяхното постигане.
7. Определяне на индикаторите, предназначени за мониторинг на напредъка и за насочване на управленските решения към постигане на целите.
8. Където е уместно — определяне на референтни точки (целеви и крайни референтни точки).
9. Отчитане на социалните и икономическите съображения при поставяне на целите.
10. Проверка на екологичните цели, свързаните с тях индикатори и крайни и целеви референтни точки, разработени във връзка с екологичните цели, поставени в член 1, за да се прецени дали постигането на целите ще доведе морските води, които попадат под суверенитета или юрисдикцията на държавата-членка в даден морски регион или подрегион, до състояние, което отговаря на тези цели.
11. Съвместимост на целите със задачите, поети от Общността и държавите-членки по силата на съответни международни и регионални споразумения, като се използват онези, които са валидни в най-висока степен за съответния морски регион или подрегион с оглед на постигането на екологичните цели, поставени в член 1.
12. Когато наборът от цели и индикатори бъде разработен, те следва да бъдат разглеждани заедно, във връзка с екологичната цел, установена в член 1, за да се прецени дали постигането на целите ще доведе морската среда до състояние, което отговаря на тези цели.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Програми за мониторинг

(посочени в член 11, параграф 1 и член 24)

1. Необходимо е да се предостави информация за оценка на състоянието на околната среда и за определяне на моментното състояние и напредъка към добро състояние на околната среда в съответствие с приложение III и с критериите и методологичните стандарти, които следва да бъдат определени съгласно член 9, параграф 3.
 2. Необходимо е да се осигури генерирането на информация, която позволява да се идентифицират подходящи индикатори за екологичните цели, предвидени в член 10.
 3. Необходимо е да се осигури генерирането на информация, която позволява да се направи оценка на въздействието на мерките, посочени в член 13 от настоящата директива.
 4. Необходимо е да се включат дейности, целящи да определят причината за промяна и оттам възможните корективни мерки, които е необходимо да бъдат предприети, за да се възстанови доброто състояние на околната среда, в случай че бъдат открити отклонения извън желаните обхвати на състоянието.
 5. Необходимо е да се предостави информация за химичните замърсители в биологични видове, използвани за консумация от човека, в зони за промишлен риболов.
 6. Необходимо е да бъдат включени дейности с цел да се потвърди, че корективните мерки водят до желаните промени и нямат нежелани странични ефекти.
 7. Необходимо е да се обобщи информацията във връзка с морските региони и подрегиони, определени в член 4.
 8. Необходимо е да се осигури сравнимост на подходите и методите за оценка във и между морските региони и/или подрегиони.
 9. Необходимо е да се разработят технически спецификации и стандартизирани методи за мониторинг на равнище на Общността, за да се осигури сравнимост на информацията.
 10. Необходимо е да се осигури, доколкото е възможно, сравнимост със съществуващите програми, разработени на регионално и международно ниво, с оглед насърчаване на съгласуваността между тези програми и да се избегне дублирането на усилия, като се използват онези насоки за мониторинг, които в най-висока степен са валидни за съответния морски регион или подрегион.
 11. Необходимо е да се включи като част от първоначалната оценка, предвидена в член 8, оценка на основните промени в екологичните условия, както и на нови и нововъзникващи проблеми, когато това е необходимо.
 12. Необходимо е като част от първоначалната оценка, предвидена в член 8, да бъдат предприети действия по съответните елементи, изброени в приложение III, както и по отношение на тяхната естествена променливост, и да се оцени напредъкът към постигане на екологичните цели, установени съгласно член 10, параграф 1, като се използват, когато е приложимо, установените индикатори и съответните крайни или целеви референтни точки.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Програми от мерки

(посочени в член 13, параграф 1 и член 24)

1. Контрол на входа: управленски мерки, които оказват влияние върху разрешените човешки дейности.
 2. Контрол на изхода: управленски мерки, които оказват влияние върху допустимата степен на смущение в екосистемния компонент.
 3. Пространствен и времеви контрол: управленски мерки, които оказват влияние върху това, къде и кога се допуска дадена дейност да бъде извършена.
 4. Мерки за координиране на управлението: средства, с които се гарантира координираност на управлението.
 5. Мерки за подобряване на проследяемостта, при възможност, на замърсявания на морската среда.
 6. Икономически стимули: управленски мерки, които създават икономически интерес за субектите, които използват морската екосистема, да действат по начини, които съдейства за постигането на добро състояние на околната среда.
 7. Средства за смекчаване и коригиране на въздействието: управленски средства, с които се направлява човешката дейност за възстановяване на увредените компоненти на морските екосистеми.
 8. Комуникация, участие на заинтересованите страни и повишаване на степента на информираност сред обществеността.
-